

STANOWISKO**Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego**

nr 11/2016 z dnia 06.06.2016 r. w sprawie:

propozycji zmian w „Programie rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019”

Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego, działając na podstawie § 6 pkt 1 i 4 w zw. z § 19 ust. 1 pkt 14 Statutu Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego, pragnie wyrazić stanowisko w sprawie funkcjonowania „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019” (poprzednio „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych”), w perspektywie przygotowań kolejnych edycji programu.

W ocenie samorządowców lubuskich szczebla gminnego, dotychczasowe dwie edycje programu (ustanowione uchwałą nr 233/2008 Rady Ministrów z dnia 28 października 2008 r. oraz uchwałą nr 174/2011 Rady Ministrów z dnia 6 września 2011 r.) należy uznać za udane, gdyż przyczyniły się do znacznego podniesienia jakości infrastruktury drogowej w regionie. Jednocześnie ich wdrożenie uwydatniło pewne dysproporcje, które pojawiły się pomiędzy poszczególnymi Beneficjentami programu (gminy wiejskie a gminy miejskie) i wpłynęły znacząco na możliwości efektywnego wydatkowania wyasygnowanych funduszy.

Głównym przesłaniem nadrzędnego dokumentu jakim jest „Strategia Rozwoju Kraju 2020” jest położenie *akcentu strategicznego w głównej mierze na wzmacnianie potencjałów, które w przyszłości zagwarantują długofalowy rozwój, a nie tylko na alokację środków bezpośrednio w dziedzinie, w których występują największe deficyty. (...) Strategia zwraca uwagę na wymiar terytorialny podejmowanych działań, wzmocnienie i lepsze wykorzystanie potencjałów regionalnych. Widzi zatem znaczenie samorządu terytorialnego i innych podmiotów w dynamizacji rozwoju regionów i kraju.* Tym samym, powierzona samorządom szansa na podnoszenie jakości bazy drogowej w naszych gminach za pomocą środków rządowych, została wykorzystana w najlepszy z możliwych sposobów. W naszej ocenie przyjęta formuła dystrybucji środków powinna być kontynuowana. Jednakże, ich dystrybucja powinna uwzględniać specyfikę społeczno-gospodarczą danego regionu i gwarantować zakładany przez Strategię, zrównoważony rozwój.

Oceniając Program z perspektywy Beneficjentów – Gmin Członkowskich, wnosimy o rozpatrzenie następujących postulatów:

1. **Dostosowanie kryteriów do realiów własnościowych dróg gminnych.** Jednym z głównych

kryteriów programu jest podział środków z budżetu państwa na dofinansowanie budowy, przebudowy i remonty dróg powiatowych i gminnych ze stosownymi powiązaniem, znaczeniem w systemie komunikacyjnym i stopniem oddziaływania, z naciskiem na te, które mają odpowiednie powiązania z dostępem do sieci dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych. Taka preferencja przyznaje większe szanse na realizację inwestycji gminno-powiatowych przede wszystkim w samorządach, w których drogi powiatowe są głównymi arteriami w miastach.

Ponadto, sformułowane w programie kryteria oceniające stan planowanej do inwestycji drogi, pod względem spełnienia warunków np.: posiadania odpowiednich parametrów pasa ruchu, chodników, wysp dzielących, przystanków, ścieżek rowerowych, przyczyniają się do automatycznego ograniczania liczby potencjalnych beneficjentów, uderzając przede wszystkim w gminy wiejskie. By uzyskać pełną punktację i spełnić wszystkie kryteria warunki mogą jedynie beneficjenci z obszarów miejskich (drogi wiejskie mają zupełnie odmienną specyfikę).

Zweryfikowanie faktycznych potrzeb względem skategoryzowanych dróg w danym regionie przyczyniłoby się do niwelowania „białych plam” w sieci infrastruktury na mapach regionalnych. Jest to argument przemawiający za zwiększeniem szans udziału w programie większej ilości beneficjentów.

2. **Zmniejszenie wysokości kwoty dofinansowania jednego zadania.** Dotychczasowy próg realizowanej inwestycji w wysokości 3 mln złotych znacząco ogranicza dostęp gmin małych, o kilku lub kilkunastomilionowych budżetach. Nieintencjonalna preferencja Ustawodawcy w stosunku do gmin miejskich powoduje dalsze pogłębienie dysproporcji rozwojowych pomiędzy samorządami. Zmniejszenie poziomu dofinansowania do 1 mln, może spowodować udział w programie gmin, które dotychczas w nim nie uczestniczyły. Może to również znacząco wpłynąć na końcowy wskaźnik zrealizowanych projektów w danym regionie.
3. **Zwiększenie alokacji środków pochodzących z zysku wypracowanego przez Państwowe Gospodarstwo Leśne „Lasy Państwowe” dla regionów, w których prowadzona jest zintensyfikowana gospodarka leśna.** Województwo Lubuskie to region o niskiej gęstości zaludnienia, przedostatniej co do wielkości wśród 16 województw liczbie mieszkańców a posiadający jeden z najwyższych wskaźników zalesienia (blisko 50% powierzchni regionu). Ten drugi czynnik niezmiennie związany jest z eksploatacją dróg gminnych, w szczególności wiejskich, przez użytkowników gospodarki leśnej. Prowadzona działalność pozyskiwania drewna przez podmioty gospodarcze kupujące surowiec od PGL „Lasy Państwowe” i związany z tym transport, znacząco narusza substancję drogową w gminach

wiejskich. Zgodnie ze źródłem pochodzenia środków, należałoby kierować ich część w szczególności do gmin, które ponoszą największe starty z tyt. konsekwencji działalności w gospodarce leśnej.

Jako Zrzeszenie wyrażamy nadzieję, iż wniesione postulaty przyczynią się do szerszej analizy na temat formuły funkcjonowania Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019 w przyszłości, w oparciu o wnioski z regionu lubuskiego i pozostałych regionów Polski, uwzględniając specyfikę każdego z osobna. Pozostajemy na stanowisku o potrzebie kontynuacji programu z odpowiednim wsparciem finansowym. Dotychczasowe edycje i ilość wpływających wniosków utwierdzają w przekonaniu, jak tego rodzaju wsparcie jest pożądane i niezbędne do wzmacniania potencjałów rozwojowych wszystkich polskich gmin.

I WICEPREZES
Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego
Marek Cebula

Otrzymują:

1. Pan Andrzej Duda – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Pan Marek Kuchciński – Marszałek Sejmu RP
3. Pan Stanisław Karczewski – Marszałek Senatu RP
4. Pani Beata Szydło – Prezes Rady Ministrów
5. Pan Andrzej Adamczyk – Minister Infrastruktury i Budownictwa
6. Pan Szymon Wróbel – Sekretarz Strony Rządowej, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
7. Pan Andrzej Porawski - Sekretarz Strony Samorządowej, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
8. Pan Andrzej Maciejewski – Przewodniczący Sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, Poseł na Sejm RP
9. Pan Piotr Zientarski – Przewodniczący Senackiej Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, Senator RP
10. Pan Grzegorz Schreiber – Przewodniczący Sejmowej Komisji Infrastruktury, Poseł na Sejm RP
11. Pan Stanisław Kogut – Przewodniczący Senackiej Komisji Infrastruktury, Senator RP
12. Pan Władysław Dajczak – Wojewoda Lubuski
13. Pani Elżbieta Polak – Marszałek Województwa Lubuskiego
14. Pan Mirosław Glaz – Przewodniczący Konwentu Powiatów Województwa Lubuskiego, Starosta Krośnieński
15. Pan Czesław Fiedorowicz – Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego
16. Pan Stefan Niesiołowski – Poseł na Sejm RP
17. Pani Bożenna Bukiewicz – Poseł na Sejm RP
18. Pani Katarzyna Osos – Poseł na Sejm RP
19. Pani Krystyna Sibińska – Poseł na Sejm RP
20. Pan Tomasz Kucharski – Poseł na Sejm RP
21. Pani Elżbieta Rafalska – Poseł na Sejm RP
22. Pan Marek Ast – Poseł na Sejm RP
23. Pan Jerzy Materna – Poseł na Sejm RP
24. Pan Artur Zasada – Poseł na Sejm
25. Pan Jacek Kurzępa – Poseł na Sejm RP
26. Pan Jarosław Porwich – Poseł na Sejm RP
27. Pan Paweł Pudłowski – Poseł na Sejm RP
28. Pan Władysław Komarnicki – Senator RP
29. Pan Waldemar Sługocki – Senator RP
30. Pan Robert Dowhan – Senator RP
31. Pan Zygmunt Frankiewicz - Prezes Związku Miast Polskich
32. Pan Marek Olszewski – Przewodniczący Zarządu Związku Gmin Wiejskich RP
33. Pan Wojciech Długoborski – Prezes Zarządu Unii Miasteczek Polskich
34. Pan Ludwik Węgrzyn – Przewodniczący Związku Powiatów Polskich
35. Sygnatariusze Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych
36. „Wspólnota”
37. „Gazeta Wyborcza”
38. „Rzeczpospolita”
39. „Gazeta Prawna”
40. TVP Gorzów Wielkopolski
41. Radio Zachód
42. portalsamorzadowy.pl
43. wartowiedziec.org
44. samorzad.pap.pl